

Avalent>Kohtumenetlused>Tsiivilasjad>Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema? Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema?

Kreeka

1 Kas pöörduda tuleks tavalisse tsiivilkohtusse või erikohtusse (nt töövaidluskohtusse)?

Kreekas kuulub enamik tsiivil- ja kaubandusasju üldiste tsiivilkohtute pädevusse. Erandina on suurte linnade tsiivilkohtute juurde erioigusaktiga loodud eriosakonnad, millel on ainupädevus menetleda konkreetseid asju vastavalt õigusvaldkonnale. Need osakonnad on: osakonnad, mis on pädevad menetlema ühenduse kaubamärgiga seotud kohtuasju Ateenas ja Thessalonikis, ja osakond, mille pädevusse kuulub mereõiguse asjade menetlemine Pireuses.

2 Kui pädev kohus on tavaline tsiivilkohus (st see on kohus, kes asja menetleb), siis kuidas saab teada, millisesse tsiivilkohtusse pean ma pöörduma?

Enamikul juhtudel määratakse kohtute pädevus kindlaks vaidluse eseme väärtuse põhjal. Vaidluse eseme väärtuse hindamisel arvestatakse hagi esitatud nõuet, võtmata arvesse lisanõudeid. Kui sama hagi hõlmab mitut nõuet, siis need summeeritakse.

2.1 Kas madalama ja kõrgema astme tsiivilkohus on erinevad (nt maakohus kui madalama astme kohus ja ringkonnakohus kui kõrgema astme kohus) ning kui need on erinevad, siis milline neist on pädev minu asja arutama?

Tsiivilkohtute pädevusse kuuluvaid kohtuasju menetlevad esimeses astmes rahukohtud (piirkondlikud tsiivilkohtud), mis jagunevad väiksemaid nõudeid menetlevateks kohtuteks (*Irinodikia*), ühe kohtunikuga esimese astme kohtuteks (*Monomeli Protodikia*) ja mitme kohtunikuga esimese astme kohtuteks (*Polymeli Protodikia*).

Väiksemaid nõudeid menetlevate kohtute pädevusse kuuluvad eeskätt a) kõik vaidlused, mida saab rahaliselt hinnata, juhul kui hagihinnaks on kuni kakskümmend tuhat (20 000) eurot; b) kõik põhikohtuvaidlused ja neist tulenevad vaidlused, mis puudutavad üürilepinguid, tingimusel et kokkulepitud igakuine üür on kuni kuussada (600) eurot.

Väiksemaid nõudeid menetlevate kohtute pädevusse kuulub enamik vaidlusi (olenemata hagihinnast), mis puudutavad põllumajandust, loomade müüki, naabritevahelisi omandivaidlusi, hotelli- ja transpordiettevõtjatega sõlmitud lepingutest tulenevaid vaidlusi, ühenduste ja ühistute nõudeid oma liikmete vastu ja vastupidi, advokaatide nõudeid seoses teenuste osutamisega esimese astme kohtutes ja politseikohtutes (*Ptaismatodikia*) ning kohtus tunnistusi andnud või kohtu määratud tunnistajate, tõlkide, sundvalitsejate või valvurite õigusi, hüvitiisi või kulusid.

Ühe kohtunikuga esimese astme kohtute pädevusse kuuluvad kõik vaidlused, mida saab rahaliselt hinnata, juhul kui hagihind on üle kahekümne tuhande (20 000) euro, kuid mitte üle kaheksa viiekümne tuhande (250 000) euro.

Ühe kohtunikuga esimese astme kohtute pädevusse kuuluvad ka järgmised vaidlused, isegi kui nende väärtus on üle kaheksa viiekümne tuhande (250 000) euro: üüri- või rendilepingutest tulenevad vaidlused; töötajatega või oskus- või käsitööliste valmistatud teose või esemega seotud töövaidlused; kollektiivlepingutega seotud vaidlused sotsiaalkindlustusorganisatsioonide ja kindlustatud isikute vahel; vaidlused advokaatide tasude, hüvitiste ja kulude üle, v.a eespool nimetatud vaidlused, mida menetletakse väiksemaid nõudeid menetlevates kohtutes; vaidlused, mis on seotud õigus-, meditsiini- või parameditsiinivaldkonna töötajatega või inseneride, keemikute või maaklerite/agentide ja kohtuasutuse määratud isikutega, nagu ekspertide, ekspertvahekohtunike, hindajate, vahekohtunike, testamenditäitjate, haldurite või likvideerijatega; vaidlused, mis on seotud sõiduki põhjustatud kahjust tulenevate mis tahes liiki hüvitisnõuetega, sh maismaasõidukite kindlustuslepingutega seotud nõuded, ning vallas- või kinnisasja valdamise või kasutamise seotud vaidlused.

Ühe kohtunikuga esimese astme kohtute pädevusse kuuluvad väärtusest olenemata alati vaidlused, mis on seotud järgmisega: abielulahutus; abielu kehtetuks tunnistamine; abielu olemasolu või puudumise tuvastamine; abielusuhted abielu ajal ja sellest tulenevad, sealhulgas isaduse küsimused, põlvnemise või vanemliku vastutuse tuvastamine; väljaspool abielu sündinud lapse isast põlvnemise tuvastamine; selle tuvastamine, kas väljaspool abielu sündinud last tunnustatakse vabatahtlikult või mitte või kas selline tunnustamine on kehtetu või kas sellisel lapsel on samasugune staatus nagu lapsel, kes on vanemate abielust tulenevalt sündinud nende abielu kestel, sealhulgas vabatahtliku tunnustamisega seotud probleemid; selle tuvastamine, kas laps on lapsendatud või mitte või kas tema lapsendamise õigussuhe on lõppenud või mitte ja vanema hooldusõiguse olemasolu või puudumise tuvastamine. Samuti vaidlused, mis on seotud abielust, abielulahutusest või sugulusest tuleneva ülalpidamisega; vanemliku vastutuse teostamine; lapsevanemate lahkarvamused vanema õiguste ühisel teostamisel, samuti lapsevanemate ja teiste ülenejate sugulaste suhtlemine lapsega; ühise kodu kasutamise ja vallasvara jaotamise reguleerimine abikaasade vahel, samuti muude ühise kodu kasutamise ja vallasvara jaotamisega seotud küsimuste reguleerimine abikaasade vahel kooselu lõppemise korral; hoone korruste omandiõigusega seotud vaidlused ja ühingu või ühistute üldkoosolekute otsuste tühistamisega seotud vaidlused. Mitme kohtunikuga esimese astme kohtute pädevusse kuuluvad kõik vaidlused, mis ei kuulu väiksemaid nõudeid menetlevate kohtute ja ühe kohtunikuga esimese astme kohtute pädevusse.

2.2 Territoriaalne pädevus (kas minu asja on pädev arutama A linna kohus või B linna kohus?)

2.2.1 Üldise kohtualluvuse põhireegel

Territoriaalne pädevus on kostja alalise elukoha järgsel kohtul.

Kui kostjal puudub alaline elukoht Kreekas või välisriigis, on pädev kostja elukoha järgne kohus. Kui kostja elukoht ei ole teada, on pädev kostja viimase alalise elukoha järgne kohus Kreekas või alalise elukoha puudumisel tema viimase elukoha järgne kohus.

Riigi puhul on pädev see kohus, mille tööpiirkonnas asub konkreetne asutus, mis peab seaduse kohaselt riiki kohtus esindama.

Juriidilise isiku puhul, kes võib olla kohtuasja pooleks, on pädev see kohus, mille tööpiirkonnas on tema registrijärgne asukoht või kus asub tema filiaal, kui vaidlus puudutab tema tegevust.

2.2.2 Erandid

2.2.2.1 Millal võib valida, kas pöörduda kostja elukohajärgsesse kohtusse (üldise kohtualluvuse alusel kindlaksmääratud kohus) või mõnda teise kohtusse?

Kui asja on pädevad menetlema mitu kohtut, on hagejal õigus sobiv välja valida. Tähtsuse järjekord määratakse kindlaks hagiavalduse esitamise kuupäeva alusel.

Kui kohus ei ole pädev ei sisuliselt (*ratione materiae*) ega ka territoriaalselt (*ratione loci*), teeb kohus ise oma ametiülesandest tulenevalt (*ex officio*) selle otsuse ja täpsustab, milline kohus on pädev, ning saadab kohtuasja sellesse kohtusse. Esitatud hagi õiguslikud tagajärjed säilivad.

Lepingulised vaidlused

Vaidlused, mis toimuvad isiku eluajal ning puudutavad õigusakti olemasolu või kehtivust ja kõiki sellest tulenevaid õigusi, võib esitada lahendamiseks ka kohtule, mille tööpiirkonnas õigusakt koostati või kus tuleks seda kohaldada. Vaidlused, mis puudutavad teise isiku usaldamisest tingitud kahju (negatiivne huvi) ja läbirääkimistel tehtud eksimusest tulenevaid hüvitisi, võib esitada samasse kohtusse.

Kahju õigusvastane tekitamine

Kahju õigusvastasest tekitamisest tulenevad vaidlused võib samuti esitada lahendamiseks kohtule, mille tööpiirkonnas kahju tekitanud sündmus toimus või peaks toimuma.

Tsiviilhagi

Tsiviilhagi kahjutasu ja hüvitise nõudmiseks kuriteo eest, samuti moraalse kahju või psüühiliste kannatuste hüvitamiseks, võib esitada asjaomast kohtuasja menetlevale kriminaalkohtule.

Ülalpidamise, abielulahutuse ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjad

Abieluga seotud vaidlused (abielust, abielulahutusest või sugulusest tuleneva ülalpidamisega seotud vaidlused; vanemliku vastutuse teostamine; lapsevanemate lahkarvamused vanema õiguste ühisel teostamisel, samuti lapsevanemate ja teiste ülenejate sugulaste suhtlemine lapsega; ühise kodu kasutamise ja vallasvara jaotamise reguleerimine abikaasade vahel, samuti muude ühise kodu kasutamise ja vallasvara jaotamisega seotud küsimuste reguleerimine abikaasade vahel kooselu lõppemise korral) võib esitada lahendamiseks ka abikaasade viimase ühise elukoha järgsele kohtule.

Ülalpidamisnõuetega seotud vaidlused võib esitada lahendamiseks ka elatise saaja alalise elukoha või peamise elukoha järgsele kohtule.

2.2.2.2 Millal peab valima teise kohtu, mitte kostja elukohajärgse kohtu (üldise kohtualluvuse järgi kindlaksmääratud kohus)?

Kinnisasjaga seotud asjaõigust puudutavad vaidlused ja kinnisasja üürimisest või rentimisest tulenevad vaidlused kuuluvad selle kohtu ainupädevusse, mille tööpiirkonnas asjaomane kinnisasi asub.

(Kui kinnisasi asub piirkonnas, kus on mitu pädevat kohut, on hagejal õigus nende vahel valida.)

Kohtumäärusega kehtestatud vara valitsemisega seotud vaidlused kuuluvad määruse teinud kohtu ainupädevusse.

Pärimisega seotud vaidlused kuuluvad selle kohtu ainupädevusse, mille tööpiirkonnas oli surnu alaline elukoht või alalise elukoha puudumisel peamine elukoht surma hetkel.

Kui põhikohtuasjale järgnev kohtuasi on seotud põhikohtuasjaga, sealhulgas eelkõige täiendavate nõuetega või tagatise nõuetega, kuuluvad sellised sekkumised ja muud sarnased nõuded põhikohtuasja menetleva kohtu ainupädevusse.

Seotud põhikohtuasjad kuuluvad esimesena hagiavalduse saanud kohtu ainupädevusse.

Põhikohtuasja menetleva mitme kohtunikuga esimese astme kohtu pädevusse kuuluvad kõik järgnevad kohtuasjad, mis on ühe kohtunikuga esimese astme kohtu ja rahukohtu pädevuses, ning põhikohtuasja menetleva ühe kohtunikuga esimese astme kohtu pädevusse kuuluvad kõik järgnevad kohtuasjad, mis on rahukohtu pädevuses.

2.2.2.3 Kas pooled võivad valida kohtu, mille pädevusse asi tavaliselt ei kuulu?

Esimese astme üldkohtust, kellel puudub territoriaalne pädevus, võib asjaosaliste sõnaselgel või vaikival kokkuleppel saada pädev kohus, välja arvatud juhul, kui asjaomased vaidlused ei puuduta vara. Ainupädevusse kuuluvate vaidluste korral tuleb saavutada sõnaselge kokkulepe.

Vaikimisi kokkuleppe olemasolu eeldatakse, kui kostja osaleb kohtuistungil ja ei esita õigel ajal pädevuse puudumisele tuginevaid vastuväiteid.

Pooltevaheline kokkulepe, mille alusel saab üldkohus tulevaste vaidluste menetlemise pädevuse, kehtib ainult juhul, kui see on kirjalik ja viitab konkreetsele õigussuhtele, millest vaidlused võivad tekkida.

3 Kuidas saada teada, millisesse kohtusse tuleks pöörduda, kui asi on erikohtu pädevuses?

Ühenduse kaubamärgi ja mereõigust puudutavate vaidluste korral pädevate eriosakondade kohta: *ratione materiae* kohtualluvus määratakse kindlaks tavaliste tsiviilkohtute eeskirjade kohaselt. Territoriaalne kohtualluvus: a) ühenduse kaubamärgi puudutavates kohtuasjades pädev osakond Ateenas hõlmab Ateena, Egeuse, Dodekaneeside, Korfu, Kreeta, Lamía, Náfplio, Pátra ja Pireuse apellatsioonikohtute tööpiirkondi; b) ühenduse kaubamärgi puudutavates kohtuasjades pädev osakond Thessaloníkis hõlmab Thessaloníki, Lääne-Makedoonia, Traakia, Ioánnina ja Lárisa apellatsioonikohtute tööpiirkondi ning c) mereõigust puudutavates asjades pädev osakond Pireuses hõlmab kogu Atika maakonda.

Viimati uuendatud: 04/06/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.